

Täysistunto

Keskiviikko 10.6.2020 klo 14.00—20.50

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain 11 luvun 4 b ja 4 c §:n muuttamisesta sekä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden työttömyysturvalain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta annettujen lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 93/2020 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään nyt päiväjärjestyksen 11. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.

Tässäkin lähetekeskusteluun varataan enintään se 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

19.01 Työministeri Tuula Haatainen (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hallitus on jo aiemmin esittänyt covid-19-pandemiaan liittyviä työttömyysturvalain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muutoksia. Tarkoituksena on turvata lomautettujen ja muiden työttömien oikeutta työttömyysetuuteen ja varmistaa, että TE-toimisto voi pandemian aikana keskittää resursseja kaikkein kriittisimpiin tehtäviin. Osa poikkeuksista on voimassa kesäkuun ja osa heinäkuun loppuun. Huolimatta pandemiaan liittyvien rajoitusten osittaisesta purkamisesta pandemia kuitenkin jatkuu, eikä kukaan voi ennustaa tulevaa varmuudella. Tässä tilanteessa hallitus on pitänyt perusteltuna esittää eduskunnalle, että väliaikaisten työttömyysturvaa ja TE-toimiston palveluita koskevien säännösten voimassaoloa jatkettaisiin vuoden loppuun. Muutokset liittyvät osittain työmarkkinajärjestöjen 14.5.2020 hallitukselle tekemän esityksen toteuttamiseen.

Keskeisimmät työttömyysturvalain väliaikaiset muutokset omalla toimialallani koskevat lomautettujen työttömyysturvaoikeutta ja yrittäjien työmarkkinatukioikeutta. Lomautetuille maksettaisiin työttömyysetuutta edelleen esimerkiksi opintojen estämättä. Yrittäjien työmarkkinatukioikeus puolestaan tarkoittaa etuuden maksamista tilanteessa, jossa työmäärä tai yrityksestä saatava tulo on vähentynyt pandemian takia mutta yritystoimintaa kuitenkin jatketaan. Tavallisesti työttömyysetuutta ei tässä tilanteessa maksettaisi. Mainittujen poikkeusten voimassaoloa siis jatkettaisiin. Samalla väliaikaisten säännösten sisältöä muutettaisiin siten, että työllistyminen kokoaikatyöhön yli kahden viikon ajaksi estäisi työttömyysetuuden saamisen. Tällainen muutos ei liene kenestäkään kohtuuton, sillä henkilö saa palkkaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 91/2020 vp

TE-toimistolla säilytettäisiin väliaikaisesti harkintavaltaa sen osalta, järjestääkö se työnhakijan niin sanottuja määräaikaishaastatteluja. Laissa kuitenkin täsmennettäisiin sitä, milloin haastattelu tulee järjestää. Vaikka haastattelut tukevat työnhakua, pandemian mahdollisesti kiihtyessä uudelleen on tärkeää, että TE-toimistolla on mahdollisuus nopeasti järjestää tehtäviään siten, että resursseja voidaan suunnata esimerkiksi työnhakijoiden työttömyysturva-asioiden käsittelemiseen.

Starttirahan enimmäiskesto on jo aiemmin pidennetty väliaikaisesti 12 kuukaudesta 18 kuukauteen. Tämän muutoksen voimassaoloa pidennettäisiin vuoden 2021 loppuun saakka. Mahdollisuus pidempään starttirahakauteen koskisi heitä, jotka aloittavat starttirahalla vuoden 2020 loppuun mennessä. Muutos tukisi erityisesti uuden yritystoiminnan syntymistä. Lisäksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettuun lakiin lisättäisiin väliaikaiset säännökset, joiden perusteella työnhakijan omaehtoisen opiskelun tukemista työttömyysetuudella voidaan jatkaa, vaikka opinnot viivästyisivät covid-19-pandemian takia.

Esitys liittyy valtion vuoden 2020 neljanteen lisätalousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Yrittäjien työmarkkinatukea koskevan muutoksen arvioidaan lisäävän valtiolle aiheutuvia kustannuksia 43,5 miljoonaa euroa ja koskevan noin 10 000:ta yrittäjää, ellei pandemia- ja työllisyystilanteessa tapahdu merkittäviä muutoksia. Starttirahaa koskevasta muutoksesta aiheutuu kustannuksia vuosille 2021 ja 2022.

19.05 Arto Pirttilahti kesk: Kiitoksia ministerille esittelystä ja kiitoksia, että tähän saatiin jatkoaikaa.

Juurikin esimerkiksi nämä toiminimiyrittäjät ovat aika monissa näissä tukijärjestelmissä olleet väliinputoajia. Vaikka näitä erilaisia yritystukiratkaisuja meillä on varmaan kymmenkunta kohta, viimeinen on vielä talousvaliokunnassa valmisteillakin, niin heillä ei ole mahdollisuutta päästä niitten piiriin. On erinomaista, että on tämä työttömyyskorvaus heille käytettävissä. Eli erinomainen esitys, ja osaltani tuen tätä.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.